

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VIII. De eorundem Præsentatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

ulterior est; quia expressio eius, quod ipso Jure inest, nihil speciale operatur, nec dat formam vel ponit conditionem; cum, licet non exprimeretur, subintelligi deberet, l. *Conditiones* 99. ff. de *Condit. & demonstr.* § l. *Hec verba* 3. ff. de *Legat* 1. ubi Bartol. n. 3. & Tufchus *Pract.* V. *Expressio conclus.* 657.

- Regula quarta, aliquando tamen
 122. rescripto præter commune Jus præscripta novaque forma solummodo accidentalis: & contra forma secundum Jus illud præscripta substantialis est: quorum prius accidit, quando ex loquendi modo vel Curia Stylo, ex subjecta materia vel circumstantiis aliis colligitur, Papæ rescribentis intentionem non fuisse, inducere formam seu modum, quò non servatò actus non valeret: sed solummodo delegatum instruere & admonere eorum, quæ ad negotium meliùs expediendum conferre arbitratur, & in ejus tractatione cupit observari. Posterius verò, quando actus aliter gestus ab ipso Jure modum præscribente, si aliter geratur, irritus declaratur: uti &, quando ex loquendi modo aut circumstantiis aliis apparet, formam Juris communis à rescribente præscriptam ea intentione, ut actù, illà non observatà gestum, subsistere nolit; veluti, si Juris comunis formæ, rescripto propositæ, clausula, *Aliter non valeat*, vel alia similis sensus apponatur, *citt.* Laiman n. 6. §. *Addendū* & Pirching n. 48.

ARTICULUS VIII.

De eorundem Præsentatione.

SUMMARIUM.

123. *Hæc faciendæ est tempore, à rescribente præscripto.*
 124. *Secus Justitiæ rescriptū, si unicum, perpetuum est.*

125. *Ex duobus, in eadem causa impetratis, primum præsentandum est intra annum,*
 126. *Cessante legitimo impedimento.*
 127. *Secus post annum irritatur ope exceptionis,*
 128. *Et secundum subreptitiè impetratum convalescit.*
 129. *Rescriptum Gratiaæ perpetuò prædest impetranti:*
 130. *Nisi ei dolus vel notabilia negligentia obijci possit,*
 131. *Vel præsentationi certum tempus specialiter sit præfixum.*
 132. *In rescriptis Justitiæ, quoad personæ habilitatē & Actionem, Data: Quoad jurisdictionis usum & revocationem, Præsentationis:*
 134. *Quoad illius perpetuationem Citationis tempus attenditur.*
 135. *Dissentio DD. de tempore spectando in literis Gratiaæ.*
 136. *Verius Data attenditur quoad qualitates executoris,*
 137. *Et capacitatē impetrationis rescripti,*
 138. *In literis continentibus gratiam jam factam,*
 139. *Et in aliis quoad ea, quæ inducunt subreptionem,*
 140. *Tempus executionis, quoad hujus inchoationem & perfectionem,*
 141. *Quoad habilitatem, cujus defectus subreptionem non inducit,*
 142. *In literis continentibus clausulam, si tibi constiterit &c.*
 143. *Et quoad beneficii naturam & qualitates attenditur.*
 144. *Non solius Signatura aut Verbi Patris tempus spectatur.*

UT rescriptum legitime impetratum suum sortiatur effectum ab impetrante præsentandum est ju-

est Judicibus vel Executori; ad causæ cognitionem definitionemque vel negotii executionem à rescribente delegatis. Quod sicut omnino certum, ita.

123. Dubium est de tempore, intra quod id præsentari est necesse. Et quidem, si à rescribente certum tempus præfixum sit, rescriptum intra hoc necessario præsentandum: secus evanescere exploratam est; quod omnia rescripta vim, sicut accipiunt & retinent, sic etiam amittant & expirent juxta Principis rescribentis voluntatem, *arg. c. Ad aures 8.* Si autem præfixum certum tempus non sit, ea perennia sive perpetua esse, liquet ex *l. Falso 2. C. De divers. rescript.* ubi Claudius Imp. ait, *Ea, quæ ad jus rescribuntur, perennia esse debent, si modo tempus, in quo allegari & audiri debeant, non sit comprehensum;* ut, si jus partium concernant, eò modo perdurent, quò ipsa actio, cujus ratione impetrantur: & si actio duret tricenniò aut vicenniò, licet non ultra, ad hoc tamen tempus porrigantur, *l. Sicut 3. C. de Præscript. 30. vel 40. annor.*

124. Hac tamen etiam in re discrimen est inter Justitiæ & Gratiæ rescripta: & si ea Justitiæ sive ad lites & Juris observantiam expedita sint, interest, an super eadem causa unum duntaxat, vel duo sint impetrata; cum, si unum tantum impetratum sit, eò utendi facultas ultra annum &, quamdiu durat agendi vel excipiendi jus, super quo impetratum est, permaneat, *l. Falso cit. ubi Glossa V. Perennia & in c. Si autem 9. Panormit. n. 3. Felinus n. 1. & Laiman n. 1.* ut ad eò quoad hunc & usum frequentiore articulum, Juris Civilis dispositionem Canonico non sublatam; ac proinde, hoc etiam Jure spectatò, Justitiæ rescripta regulariter esse perpetua, cum Jafone in *l. Falso cit. n. 1.* & aliis rectè observet

Fachineus *Lib. 8. Controvers. cap. 55 S. Tertia.*

Si verò super una eademque causa expedita sint rescripta duo: & qui impetravit primum, eò cum posset intra annu per malitiam vel negligentiam usus non sit, rescriptum primu evanescit, & convalescit secundu, quod ab adversario, etiam nulla primi in eadem causa impetrati mentione facta, impetratum fuit, *c. cit. & c. Plerumque 23.* Quò tamen casu primum evanescit non tam per lapsum anni, quam per impetrationem secundi contrarii, conjunctam cum omissione præsentationis primi: & per hanc etiam non quomodocunque, sed per dolum aut negligentiam factam, *c. Si autem cit. ibi Si eis dolo vel negligentia uti postposuerit:* cui conlonat *c. Plerumque cit.* ubi hoc ipsum constitutum est ex ratione; *Quod non sit malitiis hominum indulgendum.* Unde, si delegati judicis copiam se non habuisse, vel quò minus rescriptum intra annum præsentaret, aliter fuisse impeditum, impetrans allegarit ac probarit, rescriptò ultra annum utendi facultas annò non constringetur: sed extendetur, donec judicis copiam nanciscatur, & rescripti usui ac præsentationi obstans impedimentum cesserit, *arg. à contrario ductò ex c. cit.* Si, inquam, probarit; quia impedimentum, si notorium non sit, non solum allegari, sed & probari necesse est ab allegante, *arg. c. fin. de Locato;* cum, si id non probetur, præsentationem impetrantis negligentia ommissam, ex ipso anni lapsu & præsentationis intra eum omissione præsumatur, *Glossa & Interpp. in c. Si autem cit. V. Negligentia.* Secus est, de dolo; hic enim, cum in animo residens per se non appareat, ad excludendum primi rescripti usum etiam post anni lapsu oppositus, ab excipiente per conjecturas & in

dicia externa probandus est, *l. Quotiens 18. §. 1. ff. de Dolo Panormit. in c. cit. n. 4. ubi Felin n. 2. & 3. Decius n. 2. & Lalman n. 4.*

127. Quamvis etiam presentatio intra annum per negligentiam omissa sit, idem tamen rescriptum primum non evanescit aut irritatur ipso Jure: sed exceptionis ope irritandum est ab adversario, à quo in eadem causa ad alios judices impetratum est rescriptum, secundum, *cc. cit.* quorum decisionem, licet primo occurru difficilem reddat, non tamen convellit; quod rescriptum secundum, in eadem causa sine mentione primi impetratum ad judices diversos, subreptitium sit, & judicis delegationem primò factam non tollat, *c. Caterum 3.* quia reticentià primi impetratum rescriptum secundum, licet subreptitium & infirmum sit; quod excipiendò elidi valeat intra annum, à primi impetratione computandum, invalidum tamen & irritum non est ipso Jure: ipsaque usus ac presentationis primi intra annum omissione, per malitiam aut negligentiam factà, convalescit; ut ex eo, qui primum impetravit, conveniri in eadem causa valeat coram judicibus secundò rescriptò delegatis, per apertos textus *c. Si autem & c. Plerumque cit.* quod fieri non posset, si propter reticentiã primi irritum fuisset ipso Jure; cum *Quod ab initio nullum est, non possit tractu temporis convalescere, & Non firmetur tractu temporis, quod de jure ab initio non subsistit*, ut habent Juris Regula 30. ff. & 18. in 6. Panormit in *c. Si autem cit. n. 2.* Felin. in *c. Ad audientiam 31. n. 17.* Menoch. *cit. casu 201. n. 3.* & Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 21. n. 3.

Neque, sicut primum, sic & secundum exceptionis beneficiò elidi posse, inde evincitur; quòd, licet primum ad

agendum solummodo proficiat intra annum, *c. Si autem & c. Plerumque cit.* ex eo tamen exceptio, quã secundum elidatur, perpetuò competat; cum, quæ temporalia sunt ad agendum, perpetua sint ad excipiendum, ex Regula 1. *Licet §. C. de Except. & prescript.* ut liquet exemplò ejus, qui dolò inductus est ad contrahendum; hic enim, licet ipsi competens actio doli bienniò concludatur; istòque lapsò moveri amplius non possit, *l. fin. C. de Dolo*, adversarii tamen, contractum impleri postulantis, actionem doli mali exceptione excludere semper potest, *l. Purè §. §. fin. de Doli mali except.* Non, inquam, secundum etiam rescriptum excipiendò elidi post annum posse, allegata Regula evincit; quia ei locus non est, quando excipiendi jus perpetuam & firmam radicem non habet: sed fundatur in agendi jure, lege concessò & certò tempore restrictò; cum, hujusmodi agendi jure cessante, in eo tanquam radice merè temporali fundatum excipiendi jus deficere necesse sit, *arg. l. Cum cessante 60. de Appellat.* Cum ergo contra rescriptum secundum excipiendi jus præcisè fundetur in agendi jure competente ex primo, istò per anni lapsum & impetrationem secundi, cum dolosa vel negligente omissione presentationis primi conjunctam, cessante, etiam deficiet excipiendi jus, quòd in eo est fundatum, *arg. c. cit.* Alia Ratio est juris excipiendi fundati in firma & perpetua radice, ut est jus excipiendi de dolo; cum enim v.g. Titio, dolò ad contrahendum inducto à Cajo, istius impletionem contractus petentis actionem doli mali exceptione excludendi jus non præcisè in Actione doli: sed in jure & æquitate naturali, sui defensionem adversus injuriam concedente; ac proinde in stabili & perpetua radice fundetur, excipiendi jus ipsi

ius ipsi competens perpetuum erit: licet actio ex humana legis, litium perennitatem fugientis, dispositione sit temporalis. Ita in *c. Si autem cit.* Panormit. n. 5. Decius n. 6. Laiman n. 3. & Pirrhing, ad hanc Rubr. n. 58.

129. Quod si rescripta Gratiae sive ad beneficia sint, eorum praesentationi certum tempus communi jure praefixum non reperitur. Unde hujusmodi rescripta esse perpetua, ait Panormit. in *c. cit.* n. 4. cum concedentis morte, licet res adhuc integra sit, non perimantur, *c. Si super gratia 9. de Offic. deleg. in 6. & c. Tibi qui 12. hic in 6.* ex cujus §. *fin.* decisione is, qui super beneficio literas Apostolicas prius accepit, in illius asecutione praetertur ei, qui postea ad idem beneficium alias literas obtinuit: licet iste literas suas prius praesentarit, Laiman in *c. Tibi qui cit. n. 1.*

130. Excipiendus tamen est casus, quod primum rescriptum impetranti dolus vel notabilis negligentia objici potest, *c. cit. in fine*; cum tali casu in asecutione beneficii praeratur is, qui ad idem beneficium secundum rescriptum impetravit, si hoc prius praesentarit, ut *a. n. 163.* plenius tradetur.

131. Excipienda etiam sunt rescripta Gratiae, quorum praesentationi ipsis literis vel Constitutione Speciali terminus est praefixus: sicut iste praefixus est imprimis Concordatis nationis Germanicae, super quibus a Nicolao V. edita Constitutione quae incipit *Ad sacram Calend. Aprilis 1447. §. De Ceteris* cavetur, ut quoties vacante beneficio in mensibus Januarii Martii Maii &c. Specialiter dispositioni dicte Apostolicae Sedi reservata non apparuerit, intra tres menses a die nota vacationis in loco beneficii, quod alicui de illo Auctoritate Apostolica provisum fuerit, ex tunc & non antea Ordina-

narius vel alius, ad quem illius dispositio pertinebit, de illo libere disponere possit: quorum verborum declaratio dabitur *Lib. 3. tit. 5. a. n. 94.* Deinde Constitutione Gregorii XIII. quae incipit *Humano edita Nonis Jan. 1583.* qua Apostolica rescripta sive literae resignationum, ex quacunque, etiam permutationis, causa in Curia Romana & manibus Papae factarum & admistarum, citra montes sive in Italia intra sex, ultra montes autem v.g. in Germania nostra intra novem menses publicari sive promulgari in Ecclesiis jubentur. Secus literae illae carent effectu & beneficia sedis Apostolicae dispositioni reservantur, ut infra *Tit. 9. Art. 7. totid.* pluribus tradetur.

Dubium & resolutionis non minus 132. difficilis quam in praxi utilis, controversa est, an in literis Apostolicis *Data* vel *Præsentata*, sive an illarum in Curia Romana expeditarum, vel delegato sive executori praesentatarum tempus sit attendendum. Qua in re Interpp. ac DD. non pauci imprimis inter Justitiae & Gratiae rescripta statuunt discrimen: deinde, in illis inspiciendum tempus Praesentationis, Regulae instar tradunt. Melius alii, licet discrimen inter rescripta illa ipsi quoque agnoscant, in iis tamen, quae Justitiae administrationem in judicio spectant, distinguunt varios casus: quorum aliis *Data*, aliis Praesentationis aut aliud tempus inspicitur; sic enim

Primo, quoad qualitates sive habilitatem personae, *Data* tempus est attendendum; cum, si persona tempore impetrationis rescripti propter excommunicationem vel qualitatis requisitae defectum ad delegati vel executoris munus inhabilis sit, delegatio ipso jure invalida sit: licet tempore praesentationis rescripti sit habilis, per *text. aut arg. c. 1. in 6. & contra*, si persona *Data* tempore fuit habilis, de-

lis, delegatio seu commissio perseveret: licet requisitam qualitatem non amplius habeat tempore presentationis, Glossa in c. Statutum 11. v. Canonis in 6. Felin. in c. Eam te 7. n. 13. & 16. Decius n. 5.

Secundò, idem datæ tempus in hujusmodi rescriptis attenditur quoad actionem, quæ reus coram delegato convenitur; quòd rescripta ad causas & Actiones, post impetrationem primùm ortas, non extendantur, c. fin. Felinus cit. n. 18. Ratio est partim; quia Justitiæ rescripta strictè sunt interpretationis, juxta dicta n. 105. partim verò; quia ex Regula generali in simplici, quantumvis generali, dispositione, si aliud non exprimitur, presentia, non quæ necdum orta sunt, negotia solent interpretari, juxta Clement. fin. junctâ Glossa fin. hic Et. Si ita scripsisset 46. ff. de Legat. 2. Panormit. in c. fin. n. 4. & ibi Laiman. n. 2.

133. Tertio, quoad jurisdictionem sive istius commissæ exercitiâ presentationis, sive exhibitionis literarum delegato factæ, tempus inspiciendum, defumitur ex c. Super eo 12. de Appellat. ubi relati Alexandri III. rescriptum est, Si intra certum tempus lra decidenda committitur, ex tunc terminus incipit currere, cum judices contigerit literas recepisse; quia ex istarum receptorum tempore, & non antè, jurisdictionis delegato collata & acquisita censetur; ut ante literarum receptionem illam nequeat exercere, ut in c. cit. v. Si autem notant Joan. Andr. n. 3. Panormit. n. 7. & Laiman. n. 3. hujus rationem reddens; quòd jurisdictionis non nisi scienti & acceptanti acquiratur.

Quartò, idem presentationis tempus attenditur in jurisdictionis vel potestatis delegato vel executori commissæ revocatione; cum ista vim non habeat, antequam literæ delegato vel executori sint presentatæ; ut ante posteriorum literarum,

quibus priori rescriptò concessa jurisdictionis vel negotii commissio revocatur, receptionem à delegato vel executori in causa vel negotio sibi commissio acta jure valida sint, c. Audita 4. §. Licet & §. fin. de Resitut. spoliat. Francus in v. Si autem cit. not. 4. & Laiman n. 5.

Quintò, quoad jurisdictionis in judice delegato perpetuationem post obitum delegantis, neque Datarum neque Presentatarum literarum, sed istarum vigore ab illo factæ Citationis tempus spectatur, c. Gratum 20. & c. Licet 30. de Offic. delegat. ut ad hanc Rubr. plenius tradetur an. 87.

Si rescripta sint Gratia, an Data vel Presentationis tempus attendendum sit, non convenit inter DD. Sunt enim, qui alterum duntaxat, non tamen omnes idem, spectandum velint: cui illorum in diveria euntium dissonantiam præbuerunt in speciem contrarii textus c. Eam te 7. hic & c. Si eo tempore 9. in l. pro Data, sive expeditionis; & c. Ei cui 27. de Præbend. & dignit. in 6. pro Presentationis & executionis tempore militantes: & ut aliqui opinantur, in concordiam facilius non reducendi, quam si utrumque tempus spectandum asseratur.

Verùm cum ista conciliatione aperte pugnat decisio c. Ei cui cit. vigore mandati Apostolici, de conferenda alicui præbenda proximè vacatura, Sacerdotalem præbendam adstruens illi, qui ejus capax est tempore vacationis & executionis literarum: licet Data sive impetrationis tempore ejus ob defectum retatis non fuerit capax, Glossa in c. cit. v. Nondum Franc. ibid n. 8. & Azor p. 2. Instit. Lib. 6. cap. 33. q. 10. §. Altera.

Quare iste §. Tertia, Barbosa in l. Si eo tempore cit. n. 6. & in c. Is cui cit. n. 5. & alii DD. alias aliàsque concordia rationes injere, quarum vindicatione impugnationeque aliis relicta, Canonica, at

nica, at non perpetua, Regula inflat statuendum reor, in rescriptis Gratia, quibus Papa alicui providet aut provideri mandat de beneficio, spectandum tempus *Data* sive impetrationis & expeditionis, ut cum Panormit. in c. *Eam te cit. n. 5.* Felino *ibid. n. 18. pr.* Navarro in c. *Si quando 5 hic except. 10. n. 6.* docent Laiman in c. *Si eo tempore cit. n. 1.* & Pirrhing. ad hanc Rubr. n. 108, quæ Regula firmatur & declaratur exemplis.

136. Sic enim Primò, literarum Apostolicarum executor earum *Data* sive impetrationis tempore pradius esse debet qualitatibus, in ipso requisitis c. *Statutum cit. pr.* quod, etsi literarum executio ante earum presentationem permissa non sit, arg. c. *Super eo 12. de Appellat.* ad executionem tamen necessaria jurisdictione ab ipso Papa & ipsis ejusmodi literis conferatur; ac proinde jurisdictionis capax & qualificatus *Data* tempore debeat esse, Glossa in pr. cit. *V. Canonicus & Felin. cit. n. 8.*

137. Secundò, persona impetrantis *Data* tempore capax esse debet impetrationis rescripti, sive eò tempore non laborare defectu, de communi Jure vel Stylo Curia impediente rescripti impetrationem, ut est excommunicatio; cum enim generaliter omne rescriptum ab excommunicato super alio, quam excommunicationis vel appellationis articulo, impetratum, ipso Jure irritum sit, c. *1. in 6.* atque idcirco, ne litera Apostolica effectu suo facile destituantur, pramitti in rescriptis soleat absolutio à censuris, Azor cap. *Eq. 10. cit. in fine.* Cum, inquam, hæc ita sint, impetrantem inhabilitate seu defectu, rescripti impetrationem impediente, *Data* tempore non laborare, est necesse, cit. Felin. n. 19. Barbosa in c. *Ei cui cit. n. 5.* & Pirrhing. ad Rubr. de *Prabend. n. 277.*

Tertiò, eòdem *Data* tempore personam impetrantis idoneam & in literis narrata vera esse, necesse est, quando Papa illi provideri mandat in forma *Gratiosa*; cum enim tali forma obtenant litera gratiam sive collationem beneficii à Papa jam factam contineant, & executori fere solam in possessionem inductionem committant, in literis narrata vera & personam idoneam esse oportet tempore *Data*, sive impetrationis, ut cum Panormit. in c. *Quia circa 6. de Consang. & affinit. n. 4.* aliis DD. relatis docet Garcias p. 6. de *Benefic. cap. 2. n. 286.*

138. Quartò, idem *Data* tempus attenditur quoad literarum Subreptionem, arg. c. *Si eo tempore cit.* ex cujus decisione impetrans mandatum de providendo sibi de beneficio cum cura vel sine cura, consequi nequit beneficium curatum, Si *Data* tempore istius capax non fuit propter defectum ætatis, cujus in litteris mentio facta non fuit; quòd defectus ætatis reticentia inducat subreptionem literarum, mandantium provisionem de beneficio curato, Panormit. in c. *Dilectus 27. de Prabend. n. 8.* ubi Laiman n. 1. Barbosa in c. *Ei cui cit. n. 7.* & Pirrhing. l. cit. n. 277.

139. Quintò, idem tempus spectatur, cum super eodem canonicatu & præbenda, in Ecclesia aliqua vacante aut proximè vacatura, duo rescripta impetrantur à diversis; cum tali casu prius datum præferatur posteriori c. *Tibi qui 12. hic & Reg. Qui prior 54. utrobique in 6.* Felin. cit. n. 18. pr. uti & si Papa alicui provideri mandat de beneficio vacaturo, saltem; ut hujusmodi literarum vi obtineri nequeat beneficium post *Datam* literarum primùm erectum, *Clement. fin.* junctâ Glossâ *V. Post datam*; quòd Papa de beneficio, in rerum natura necdum existente, non cogitasse videatur, Vivianus in *Clement. cit.*

Z

Sed, ut

140. Sed, ut jam monui, Regula hæc nequaquam perpetua: sed obnoxia est variis exceptionibus; cum non *Data* sive impetrationis, sed Præsentationis sive executionis tempus in literis Gratæ & mandatis Apostolicis de providendo attendatur, Primò quoad inchoationem & negligentiam executionis; cum ista ante literarum præsentationem non inchoanda, *arg. c. Super eo cit.* & intra triginta dies ab illa computandos adimplenda sit, *Felin. cit. n. 18. fall. 2.* Secundò quoad habilitatem & inhabilitatem etiam personæ, provenientem ex ætatis aliòve defectu, cujus reticentia literarum subreptionem non inducit, *arg. c. Ei cui cit.* ex cujus decisione impetrans mandatum de providendo Sacerdotalem, cujus ob ætatis defectum *Data* tempore capax non fuit, consequi potest, si ejus capax sit tempore executionis, seu vacationis & collationis beneficii, *Felin. cit. n. 18. fall. 1. Panormit. alique DD. cit.* Tertiò, quando in forma *Dignum* expeditarum literarum executio committitur cum clausulis, *Si tibi constiterit, Si illum impetransem idoneum esse repereris, Si preces veritate niti repereris &c.* talibus enim casibus *cit.* Garcias *n. 277.* sufficere existimat, si ea, quæ hujusmodi clausulis afficiuntur, executionis tempore verificentur; quòd verba illa denotent tempus futurum: qualitas autem adjecta verbo ad istius tempus referatur, *arg. l. In delictis 4. §. 1. ff. de Noxal. act. Panormit. in c. Cum in cunctis 7. §. Inferiora de Elect. n. 10. & ibi Decius n. 22. Unde cit.* Garcias clausulam, *Si tibi constiterit, quòd dictus resignans aliunde habeat, unde commodè vivere possit, sufficienter verificari ait, si resignans unde commodè vivat, habeat tempore executionis: nisi literæ expeditæ essent in*
143. forma *Gratiosa.* Quartò, quoad natu-

ram & qualitates beneficii; cum, si ex rescripto seu mandato Apostolico alicui providendum sit de beneficio simplici, obtineri valeat, quòd *Data* tempore fuerit curatum, si vacationis & executionis tempore sit simplex. Simili modò, qui impetravit literas super beneficio certi valoris, consequi id potest, si vacationis tempore expressi valoris sit, licet *Data* tempore hunc notabiliter exceperit, ut cum Oldrado *Consil. 58.* & Anchorno in *Clement. 1. de Concess. preb.* observat Felinus in *c. Eam te cit. n. 21.* Quin si beneficii collationem ab executore faciendam Papa mandet, quoad personæ habilitatem & narratorum verificationem in plerisque non tam *Data* quam executionis tempus spectandum, non obscure sentire videntur *cit.* Garcias *n. 283.* Laiman in *c. Constitutus 19. n. 7. in fine & Corradus Prax. dispens. Lib. 7. cap. 6. n. 25.*

Neque cum his pugnat; quòd gratia Solà Signaturâ, imò Verbò Papa, perfecta dicatur à Bartolo in *l. Humanum l. C. de LL. & Cassadoro de Causa poss. de eis. 4. n. 2.* quia Papa gratiam concessisse & supplicationem signasse censetur die, quâ *Datam* à Datario ad hoc deputato appositam apparet adeò; ut in contrarium probatio non admittatur, ut cum Steph. Gratiano *Discept. for. cap. 191. à n. 1.* & aliis notat Barbosa *Lib. 3. Jur. Eccles. cap. 13. n. 199.* quòd ante literarum confessionem gratia adhuc informis reputetur; cum ex Apostolica ordinatione *Judices in curia Romana computati, non iuxta formam supplicationum signatarum super quibuscunque impetrationibus & concessionibus, sed juxta literarum super eisdem concessarum tenores ac formas judicare debeant,* verba sunt Cancell. Apostol. *Reg. 25.* cui consonat dispensationum gratias concernent *Reg. 13.*

Reg. 53. cuius Summaria inscriptio est, Nulli suffragetur dispensatio nisi literis perfectis, exceptis nonnullis casibus à cit. Barbolà à n. 203. relatis.

ARTICULUS. IX.

De Rescriptorum seu
Literarum Apostolicarum
Executoribus.

SUMMARIUM.

145. *Literarum Apostolicarum Executores sunt Episcopi Salii Prælati,*
 146. *Et Officiales seu Vicarii generales.*
 147. *Episcopo commissa executio non competit ejus Vicario, nec vicissim.*
 148. *Expressò dignitatis nomine Episcopo,*
 149. *Et Vicario commissa, ad eorum successores:*
 150. *Et Vicario Episcopali delegata, ad Capitularem non transit:*
 151. *Nisi delegata sit Vicario diœcesis,*
 152. *Easdem literas exequi possunt Priores Conventuales & similes Regularium Superiores,*
 153. *Speciali jure non prohibiti:*
 154. *Abbatès Commendatarii perpetui,*
 155. *Et Canonici Ecclesiarum Cathedralium Secularium:*
 156. *Non etiam Regularium.*
 157. *De Executoribus rescriptorum, quibus causa temporalis,*
 158. *Aut nudum ministerium committitur,*
 159. *Et literarum S. Penitentiarie.*
 160. *Rescriptò Jusstitia delegatus Judex,*

161. *Et literarum Gratia executor vi- ces suas subdelegare possunt.*

Rescriptorum Apostolicorum, quæ causæ cognitionem & jurisdictionem Ecclesiasticam externam postulant, sive ea Justitiæ sive Gratia sint, executio committi à Papa ejusque Legatis solet &, communi Jure spectatò, debet personis dignitatem Ecclesiasticam vel personatum obtinentibus, aut canonicis alicujus Ecclesiæ Cathedralis, ex celebri Constitutione Bonifacii VIII. c. Statutum 11. §. Sancimus in 6. Quod statuendi ratio justa fuit, partim honor Sedis Apostolicæ; ne ejus authoritas in ministro inferiore facile vilipendatur: partim utilitas impetrantium literas; ut istarum peritos ac dignos habeant executores, Tholosan. Lib. 1. de Rescript. cap. 53. n. 1. Unde, licet Executores ejusmodi literarum esse nequeant inferiores clerici & Religiosi; imò etiam canonici Ecclesiarum Collegiatarum, Vicarii Foranei & Decani Rurales, uti & Priores Claustrales, sive in eadem congregatione subjecti alicui Abbati vel Præposito, immediatam in illam jurisdictionem obtinenti, Clement. Esst. principalis 2. tales tamen, præter S. R. E. Cardinales, Episcopos ceterosque Episcopalis Ordinis & alios, tam Secularium quàm Regularium Ecclesiarum, Prælatos, & capitulum Cathedralè, Episcopali Sede vacante, esse queunt

Imprimis Officialis seu Vicarius generalis Episcopi & Capituli, Episcopali sede vacante, Clement. cit. junctâ Glossâ V. Episcopi & Panormit. ibid. n. 4. Ratio est; quòd, licet ad Episcopi nutum revocabilis sit, quamdiu tamen in officio est, ex Episcopali jurisdictione ac tribunali præminentiam habeat & dignitatem,

Z 2

Glossa